

Nabídka služeb

Sběrna odpadů je v zimním režimu /listopad – duben/ otevřena poslední sobotu v měsíci, tedy **27. března 2021** od 14 do 15 hodin.

*** Svoz odpadových nádob z domácností**

Bloodpad – čtvrtek 25. března

Papír – čtvrtek 25. března.

Plast a nápojový karton – čtvrtek 11. března

Směsný odpad – pátek 26. března.

Případnou Vaši reklamaci nevyvezené nádoby uplatněte u dispečera pana Dočkala, mobil: 778 700 840.

***Telefony na ohlášení poruch:**

TOPNET internet – telefon 736 484 631, o víkendech volejte číslo 731 413 488. UNET internet telefon 604 758 166.

*** Česká pošta v Šebetově**

Pondělí 7:30 – 12:30 hodin, úterý 10:30 – 13:30, 14 – 17 hodin, středa 7:30 – 12:30 hodin, čtvrtek a pátek 11 – 16 hodin. Nové telefonní číslo **954 267 935 /VoIP/**.

Březen v pranostikách

Březen – za kamna vlezem.

Březenové slunce má krátké ruce.

Jestli březen kožich stáhl, duben rád by po něm sáhl.

Březen bez vody - duben bez trávy.

Hřmí-li v březnu, sněží v máji.

MLha v březnu znamená za sto dní bouřku.

V kožichu sej jařinu a v košili oziminu.

Zubní pohotovosti

Zubní pohotovost je dle rozpisu zajištěna o sobotách, nedělích a ve svátky od 8 – 13 hodin.

06.3. MUDr. Tomašíková Eva, Adamov, Smetanovo nám. 327, mobil 722 907 551

07.3. MUDr. Semrádová Marie, Sloup, Zemspol 221, telefon 516 435 203

13.3. MUDr. Sládek Jiří, Vel. Opatovice, nám. Míru 492, telefon 516 477 319

14.3. MDDr. Soldmann Martin, Lomnice, Tišnovská 80, telefon 549 450 128

20.3. MUDr. Soldmannová Svatava, Lomnice, Tišnovská 80, telefon 549 450 128

21.3. MUDr. Staňková Vlasta, Jedovnice, Zdravotní středisko 726, telefon 516 442 726

27.3. MDDr. Stibor Jan, Lomnice, Tišnovská 80, telefon 549 450 128

28.3. MUDr. Stojanov Milan, Blansko, B. Němcové 1222/15, telefon 516 488 453

02.4. MUDr. Ševčík Štěpán, Svitávka, Hybešova 197, telefon 516 471 210

03.4. MUDr. Ševčíková Bohdana, Blansko, Svitavská 1A, telefon 516 416 386

04.4. MUDr. Ševčíková Radomíra, Poliklinika Blansko, Sadová 33, telefon 516 488 454

05.4. MDDr. Šméralová Kristýna, Boskovice, Lidická 8, mobil 731 074 479

Mimo výše uvedenou je služba zajištěna v Brně, Úrazová nemocnice, Ponávka 6, telefon 545 538 111, ve všední dny od 18 do 24 hodin. O sobotách, nedělích a svátcích od 8 do 20 hodin.

Představují se – včelaři Knínice

Náš kraj je známý pod jménem Malá Haná. Na jihu od Boskovic po Městečko Trávka na severu. Úrodné, mírně zvlněné území plné polí, luk, ovocných sadů, protkané vodními toky a ohraničené věnci lesů vystupujících do vyšších nadmořských výšek. Pro toto území je charakteristické nářečí, které se však postupně vytrácí z běžného užívání.

Region ZOČSV je rozložen v oblasti Malé Haně a sahá až do Dražanské vrchoviny včetně jejího nejvyššího bodu Skály 735 m nad mořem nedaleko Benešova. Naše včely jsou tedy lokalizovány v rozmezí cca 350 metrů nadmořské výšky /Sudice u Lunáckových / po Benešov-Pavlov ve výšce 710 metrů nad mořem.

Od pradávna byl tento kraj s lesními porosty, věkovitými stromy velmi příznivý pro život včel. Mnoho dutin silných stromů smíšených lesů dávalo možnost volně žijícím včelám příznivého obydlí. Množství volně žijících včelstev bylo přírodou regulováno podle zákonitosti: „Co je nemocné, slabé, ať přes zimu zhyne.“ Zdárně žila a dobře se vyvíjela včelstva, která si k žití vybrala příhodné dutiny stromů na výsluní a byla silná i co do počtu jedinců.

Náš spolek sdružuje chovatele včel ve 12 obcích regionu. Toto území a celý okres Blansko patří k nejvíce zalesněným oblastem České republiky, současně je i intenzivně zemědělsky obhospodařovanou krajinou včetně významných ploch ovocných sadů.

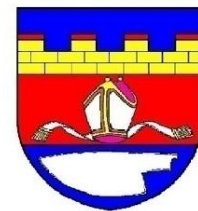
K 31. 12. 2020 máme v ZO MČSV 98 členů a příznivců, kteří chovají 994 včelstev, takto rozložených v katastrech obcí:

Obec	plocha katastru	počet včelařů	počet včelstev
Knínice	1122 ha	21	133
Cetkovice	53 ha	7	57
Vanovice + Drválovice	1 215 ha	15	136
Pamětice	350 ha	7	55
Vážany	487 ha	5	208
Světlá	223 ha	7	61
Kořenec	810 ha	3	38
Benešov	1 362 ha	8	56
Šebetov	943 ha	11	86
Sudice + Bačov	1 114ha	5	40
Celkem	8 079 ha	89 členů	870
		9 registrovaných	124

Údaje o počtu včelstev i počtu včelařů v regionu jsou proměnlivé. Zůstává však fakt, že na ploše 1 km čtvereční pečujeme o zhruba 10 včelstev. Tento údaj je nad průměrnou hodnotou zavčelení území České republiky.

Pokračování v příloze

„Šebetovský zpravodaj“ – periodický tisk územně-správního celku obce Šebetov. Měsíčník vydává Obec Šebetov, IČO: 00281069, příspěvky přijímá Mgr. Jana Manová, e-mail: sebetovskyzpravodaj@seznam.cz. Uzávěrka pro příspěvky je vždy 25. den v měsíci. Tisk OÚ Šebetov, tel. 516 465 429. Náklad 500 kusů. Neprodejné, zdarma. MK ČR E 21776.

ŠEBETOVSKÝ ZPRAVODAJ

62. ročník

BŘEZEN 2021

Slovo starosty obce

Čas plyne jak voda a začíná nám už první jarní měsíc. Příroda se začíná probouzet. Slunce víc hřeje a dny se znatelně prodlužují.

Konec únorových mrazů umožnil začít kamerové průzkumy v problematické kanalizaci hlavní křižovatky. Jejich výsledky odhalily všechny neprozkoumané úseky a s velkou jistotou i příčiny nátoku balastních vod, kvůli kterým byla stavba nové kanalizace pozastavena. Byly navrženy varianty řešení a bude se upravovat projektová dokumentace. V době uzávěrky Zpravodaje ještě neproběhla klíčová jednání a nebyl zcela dohodnut další postup. Více informací tak poskytnu až příští měsíc.

V průběhu ledna a února jsme provedli pět celodenních konzultací k daňovým příznáním vlastníků nemovitostí v obci Šebetov. Prověřili jsme stovky vlastníků, díky dálkovému přístupu do katastrální evidence vyhotovili stovky a stovky pracovních výpisů a bez přehánění podali stovky příznání k dani. Pokud jste vlastníci nemovitostí v intravilánu obce Šebetov a dosud jste příznání k dani neřešili, prosím zavolejte nám na úřad. Díky dálkovému přístupu do KN Vám bezplatně ověříme, zda u Vašich vlastnictví v obci došlo po 15. srpnu 2020 /zplatnění obnovy operátu Šebetov/ ke změnám, které znamenají povinnost podat příznání. Toto příznání Vám zpracujeme a podáme na Finanční úřad Boskovice, samozřejmě zcela bezplatně.

Ve dvou únorových dnech se díky příznivému počasí podařilo s pomocí plošiny provést nejnutnější opravy na veřejném osvětlení. Vyřešilo se také zvýšení citlivosti soumrakového spínače na vedení části Kopec a na vytipovaná místa v rozvodech po obci se osadily první rozpěrky. Ty ještě budeme osazovat na mnoha úsecích, cílem je zabezpečit rozvody tak, aby už větrné počasí nepoškozovalo svítidla zkrat. Současně jsme přidali svítidla na úsecích nových chodníků. Podle dostupnosti plošiny se se bude na doplňování rozpěrek a svítidel dál pokračovat i v dalších týdnech a měsících.

V druhé polovině února začaly problémy s příjmem moravského vysílání, které je součástí programu ČT1. Došlo ke změnám v parametrech vysílaných regionálních vstupů v rámci poledních a večerních zpravodajských relací. Zjistili jsme příčinu výpadků obrazu a zvuku. Od středy 3. března nasazujeme zcela jiný převodník. Omlouvám se, nyní snad bude již příjem bezproblémový.

Humanitární sbírka textilu

Tradičně již mnoho let spolupracujeme se sociálním družstvem Diakonie Broumov, kdy společně organizujeme

humanitární sbírky textilu a drobných věcí pro azylová a výdejní střediska. Vzhledem k epidemiologické situaci nebylo možné sbírku v loňském roce uskutečnit. Na základě nově udělené výjimky nás tato společnost požádala o pomoc ve formě jarní sbírky. Prosím, pomozte všichni lidem ve svízelné životní situaci tím, že věnujeme **nepotřebné oblečení, příkrývky, bytový textil, obuv či jiné potřeby do domácnosti**.

Věci do sbírky je však nutné pro hygienické zabezpečení proti znečištění či poškození převozem dobře zabalit do pevných pytlů či kartonových krabic.

Humanitární sbírka je organizována od 15. března 2021 do pondělí 5. dubna 2021. Kvalitně zabalené věci odkládejte

v přízemí chodby budovy obecního úřadu Šebetov. **Předem děkuji všem, kteří se rozhodnou takto nezištně pomoci.** Jen co největší vysbírané množství umožní uhradit značné náklady na převoz.

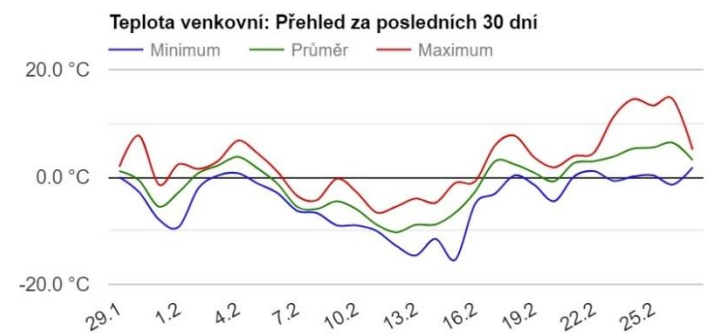

Poslední únorové dny nepřinesly v naší společnosti povzbudivé zprávy. Pokud nedojde k dalším omezením a opatřením, předpokládám, že ve středu 17. března 2021 proběhne veřejné zasedání Zastupitelstva obce Šebetov. Pokud vývoj situace dovolí uskutečnit schůzi, termín bude oznámen na webu obce a na úřední desce.

Závěrem si dovolím přidat příjemnější sdělení. Očekáváme brzké definitivní udělení dotace na úpravy v kulturním domě. Příslib financování máme na výměnu všech 24 oken hlavního sálu a na zkapacitnění sociálního zařízení.

V plném proudu jsou práce na dokončení obnovy sousoší sv. Jana Nepomuckého. Byla dokončena kartuše včetně všech drobných detailů, byly vysekány podstavce a sloupky balustrády a nyní se zinkují všechny součásti okrasného plůtku. Snímky těchto nových děl najdete ve fotogalerii webu obce.

Prozatím příznivě se vyvíjí také jednání s Krajským úřadem v řešení problematického úseku zatrubněného potoka na návsí před objektem Sociálních služeb. V létě minulého roku zde došlo k vývěru vody z odtoku rybníků a tehdy vybudovaný havarijní propoj kanalizace nám umožnil získat čas pro konečnou nápravu stavu. Na web obce jsem vytvořil krátký film obsahující snímky z tehdejších událostí spolu s videem z kamerového průzkumu klenby potoka.

Graf z naší meteostanice znázorňuje průběh teplot únorových dnů v obci Šebetov. *Zdeněk Čížek*

Celé Česko čte dětem

Knihovna Šebetov
ve spolupráci s obcí
Šebetov

vyhláší soutěž

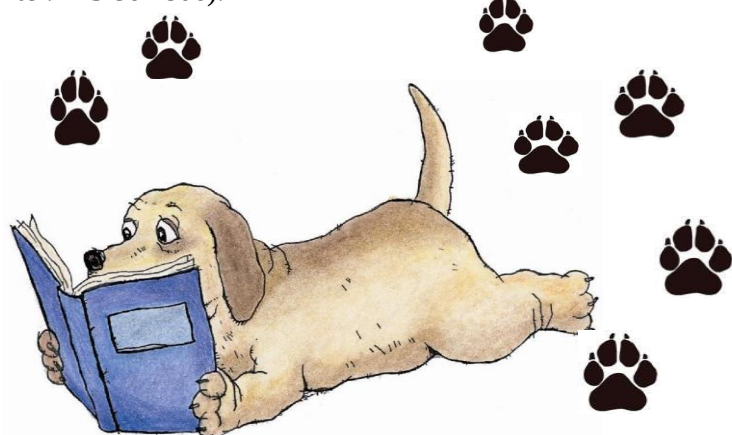

PUTOVÁNÍ SE PSÍM HRDINOU 2021

Výtvarná, fotografická i literární tvorba na téma PSÍ HRDINA

- Soutěž je určena pro děti předškolního věku i pro školáky.
- Rodiče přečtou malým dětem jakýkoli **příběh o pejskovi**, školáci si příběh přečtou sami.
- Psího hrdinu pak **namalují, vyfotografují** nebo o něm napíší **krátké vyprávění**.
- Svoje práce (označené jménem účastníka a telefonním kontaktem nebo emailovou adresou autora nebo rodiče) pak odevzdají v obecní knihovně nebo na obecním úřadě **do konce dubna 2021**

Knihy se psím hrdinou lze po předchozí domluvě zapůjčit v obecní knihovně Šebetov (knihovna@sebetov.cz nebo na tel. 775 864 806).

Pro všechny účastníky jsou připravené věcné odměny a nejlepší práce postoupí do oblastního kola soutěže.

Ing. Miroslava Mertliková, knihovnice

OZNÁMENÍ

**Českého statistického úřadu ze dne 9. 2. 2021
O KONÁNÍ SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ
V ROCE 2021 V ČESKÉ REPUBLICE**

Podle zákona č. 332/2020 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 a o změně zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) bude na celém území České republiky přistoupeno **ke sčítání lidu, domů a bytů** (dále jen „sčítání“).

POZOR! Rozhodným okamžikem sčítání je půlnoc **z pátku**

Šebetovský zpravodaj

26. března 2021 na sobotu 27. března 2021. Fyzická osoba podléhající sčítání je povinna poskytnout zákonem požadované údaje. Sčítání je **primárně navrženo jako online, tedy bez nutnosti kontaktu s dalšími osobami.**

Sčítání podléhá:

- každá fyzická osoba, která má v rozhodný okamžik na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt nad 90 dnů, nebo které byl na území České republiky udělen azyl, doplňková ochrana nebo dočasná ochrana,
 - každá další fyzická osoba, která je na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna,
 - každý dům (i neobydlený) a každý byt (i neobydlený).
- Povinnost sečíst se se nevztahuje pouze na cizince, kteří jsou v České republice na dobu kratší než 90 dnů (například turisté), a na cizince požívající diplomatické výsady a imunity.

Sčítání organizuje, řídí, koordinuje a jeho přípravu, provedení, zpracování a zveřejnění výsledků zabezpečuje Český statistický úřad (dále jen „Úřad“). Úřad pro potřeby sčítání přebírá údaje z informačních systémů veřejné správy podle paragrafu 7 zákona. Na přípravě a provedení sčítání Úřad spolupracuje s dodavatelem terénních prací a ústředními správními úřady uvedenými v zákoně.

Obecní úřad zveřejní způsobem v místě obvyklým nejpozději 14 kalendářních dnů před rozhodným okamžikem tento dokument, seznam standardních sčítacích obvodů v obci včetně jejich vymezení a jména, příjmení a čísla průkazů sčítacích komisařů, kteří budou v jednotlivých sčítacích obvodech sčítání zajišťovat, včetně telefonního spojení na bezplatnou informační linku sčítání a oficiální internetové adresy sčítání.

Sčítání osob se provede poskytnutím údajů jejich zápisem do sčítacího formuláře povinnou osobou. Tou je každá plně svéprávná fyzická osoba podléhající sčítání.

Za fyzickou osobu, která není plně svéprávná, poskytne údaje její zákonný zástupce nebo opatrovník, případně jiná osoba oprávněná za ni jednat podle občanského zákoníku. Sčítání lidu, domů a bytů se provádí vyplněním sčítacího formuláře pro domácnost. Údaje o domu a bytu poskytne jeho uživatel, v případě neobydleného bytu vlastník domu nebo správce.

Povinná osoba poskytne údaje jejich zápisem do sčítacího formuláře buď v elektronické podobě při online sčítání od 27. března 2021 do 9. dubna 2021, nebo následně při terénním došetření.

Terénní došetření provádějí v jednotlivých sčítacích obvodech sčítací komisaři jmenovaní podle zákona. Sčítací komisař se při výkonu své funkce prokazuje průkazem sčítacího komisaře, případně na požádání povinné osoby též svým občanským průkazem nebo cestovním dokladem. Při terénním došetření sčítací komisař předá členu domácnosti, osobě žijící mimo domácnost, popřípadě vlastníku zařízení, které netvoří samostatný sčítací obvod, sčítací formulář v listinné podobě v předem oznámeném termínu nejpozději do 26. dubna 2021. Úřad je podle zákona oprávněn lhůtu prodloužit.

Člen domácnosti, osoba žijící mimo domácnost nebo vlastník zařízení, které netvoří samostatný sčítací obvod, odevzdá vyplněný sčítací formulář v odpovědní obálce na poště nebo jej vhozením do poštovní schránky odešle

březen 2021

zdarma na adresu P. O. Boxu sčítání, nebo jej doručí na kontaktní místo sčítání, nejpozději do 11. května 2021. Úřad je podle zákona oprávněn lhůtu prodloužit. Údaje zjištěné při sčítání jsou chráněny zákonem, nařízením o evropské statistice, GDPR a dalšími právními předpisy. Tyto údaje nesmějí být použity pro jiné než statistické účely. Sčítací komisaři, stejně jako všechny osoby, které se v souvislosti se zpracováním výsledků seznámí s individuálními nebo osobními údaji, jsou povinni o nich zachovat mlčenlivost. Povinnost mlčenlivosti je časově neomezená.

Český statistický úřad žádá všechny občany, aby odpovědným vyplněním sčítacích formulářů přispěli k úspěšnému provedení sčítání.

Ing. Marek Rojíček, Ph.D.

Předseda Českého statistického úřadu

Průběh sčítání

Sčítání 2021 začíná rozhodným okamžikem o půlnoci **z 26. na 27. 3. 2021. Do 9. 4. 2021** má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře na webu www.scitani.cz nebo v mobilní aplikaci. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost **od 17. 4. do 11. 5. 2021** vyplnit a odevzdat listinný formulář. Jeho distribuci zajišťují sčítací komisaři.

Vzhledem k současné epidemické situaci připravil ČSÚ v součinnosti s Českou poštou a hlavní hygieničkou České republiky distribuci a sběr listinných formulářů, při kterých dojde k výraznému omezení fyzických kontaktů mezi sčítacími komisaři a obyvatelstvem. Distribuce formulářů do domácností bude probíhat podobně, jako nyní probíhá doručování doporučených poštovních zásilek, při dodržování přísných hygienických pravidel (ochranné pomůcky, dezinfekce, fyzický kontakt primárně venku, minimalizace doby kontaktu). Z tohoto důvodu nebudou sčítací komisaři pomáhat s vyplňováním formulářů.

V případě potřeby se však můžete obrátit na infolinku **840 30 40 50**. Vyplněné formuláře bude možné odeslat v předtištěné obálce prostřednictvím schránek České pošty nebo odevzdat na cca 800 kontaktních místech České pošty (vybrané pobočky). Odeslání bude zdarma. Kontaktní místa budou provozována za zvýšených hygienických požadavků.

Nejbližší kontaktní místo pro sčítání 2021:

Boskovice 680 01, Hybešova 1009/1, tel. 954 268 001

Vzpomínáme...

*Čas ubíhá a nevrací, co vzal,
jen láska a úcta v srdcích
zůstávají...*

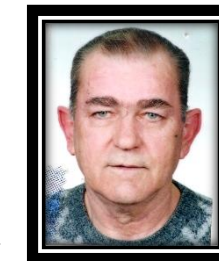
1. března již uplynul rok, kdy nás opustila paní **Eva Korčáková** ze Šebetova.

Stále vzpomínáme a nikdy nezapomeneme.
Manžel Zdeněk a děti Zdena a Martin.

Přišla noc, po ní už žádné ráno...

V našich srdcích žiješ ale stále.

Dne 2. března uplyne 14 let od úmrtí

pana **Jiřího Blahy** ze Šebetova, který by se dožil 80. let dne 20. února 2021.

Za tichou vzpomínku na něj děkují a stále vzpomínají manželka Marta, dcery Marta a Jiřina s rodinou.

Volné pracovní místo

Společnost Agrospol, agrární družstvo Knínice hledá posilu svého týmu na pozici:

Ošetřovatel/ka prasat

Pro chov prasnic ve Vanovicích (okres Blansko), který byl postaven v roce 2009 hledáme posilu týmu, který se stará o 250 prasnic a jejich selata. Na chovu pracujeme v 3týdenních turnusech a odchováváme si vlastní prasničky. Selata na výkrm se převážejí na jiné středisko společnosti.

Náplň práce:

- asistence při porodech
- inseminace
- mytí sekcí po vyskladnění zvířat

Požadujeme:

- spolehlivost
- kladný vztah ke zvířatům
- časovou flexibilitu
- zkušenosti s chovem prasat nebo zemědělské vzdělání výhodou

Nabízíme:

- práce v malém kolektivu
- měsíční mzda 25 000 – 33 000 Kč dle zkušeností
- příspěvek na stravování

Pracovní doba

- ranní a odpolední směny
- délka směny 5,5 hodin
- víkendové směny 11 hodin

Máte zájem u nás pracovat? Potřebujete další informace? Ozvěte se nám!

Kontaktní osoba: Ing. Menšík, ředitel společnosti
tel.: 731 616 313

Těžiště naší zájmové činnosti spočívá v kladné a prospěšné práci pro životní prostředí a krajinu, společnost, spoluobčany a včely samotné i udržitelný rozvoj těchto oblastí. Několik slov k té práci pro včely a jejich udržitelný rozvoj. Značné úsilí a nemalé finance musíme vynakládat na zvládání postupů, které pomáhají včelkám překonávat invazi parazitálních /Varoáza/, bakteriálních /Nosema/ a virových ataků na životaschopnost včelstev. K tomu se přidává snížená biodiversita prostředí/ zdroje včelí pastvy/ a značný tlak chemie užívaný v zemědělství. Připočteme si současný stav lesů.... A tady ta matematika přestává jaksí fungovat. Bude ještě vůbec medovicový /lesní/ med?! Zdaleka už neplatí: „V září úl zavři...“

Přesto všechno - možná právě proto -, ale platí: „Med přímo od mého, tradičního, vyzkoušeného včelaře je za polovinu lékárny....“ Názory na dovozy medů ze zemí EU a mimo EU ponechám na Vás, čtenářích.

Zastupitelstva obcí regionu věnují pozornost spolkové činnosti a společenskému životu občanů. Jsme rádi, že mezi podporované subjekty patříme i my. Poděkování obcím patří za finanční prostředky směřované zejména na udržení zdravého chovu včelstev, výběru chovného materiálu a za ohodnocení prospěšnosti této práce pro mládež, členy organizace, přírodu i životní prostředí. V roce 2020 činily tyto příspěvky 15.000,- Kč a to od 3 subjektů.

Výše uvedená včelařská statistika k 31. 12. 2020 spadá do historických zajímavostí: například - uplynula pětina 21. století, rok 2020 bude zapsán jako rok zrodu koronaviru, ale i **ROK 95. výročí založení „Spolku včelařů a přátel přírody pro Knínice a okolí“**.

Slavnostní výroční chůze proběhla v Kulturním domě Knínice s volbou výboru, výstavou, vzdělávací přednáškou... Další připravené akce pro děti a veřejnost zastavil covid.

V katastru Knínic, Šebetova.... to je na Malé Hané, jsou první zmínky o včelaření někdy kolem roku 1870, ale zahájení spolkové, organizované činnosti v oboru včelařství nese datum 25. listopadu 1925.

Naši předchůdci - Jurník Fr., Okáč Jos., Zemánek Jos., Kostík Lad. a Dvořák Rost. - předsedové spolku v historickém pořadí, by asi přijali informaci o 95. letém trvání spolku s uspokojením.

Mezi jmenované „otce“ včelařství v našem regionu patří ještě jedno jméno - Filip Josef - jednatel organizace dlouhých 55 roků. Kudy kráčel, létaly včelky a tekl med. Mezi „Osobnosti Boskovicka“ jej zapsala celoživotní práce nejenom pro včelařskou organizaci. Mnozí z nás ho ještě pamatujeme. Jeho myšlenku použijí na závěr představení naší základní organizace:

„Na kósek řeče: Ne všeci z Malé Hané he Dražanské vrchovine mlovime sténym moravskym nářečím, teda horáckó hanáčténó. Hlavně, že me včelaři se s ňó decky domlovime. Včelaři bele a bodó.“

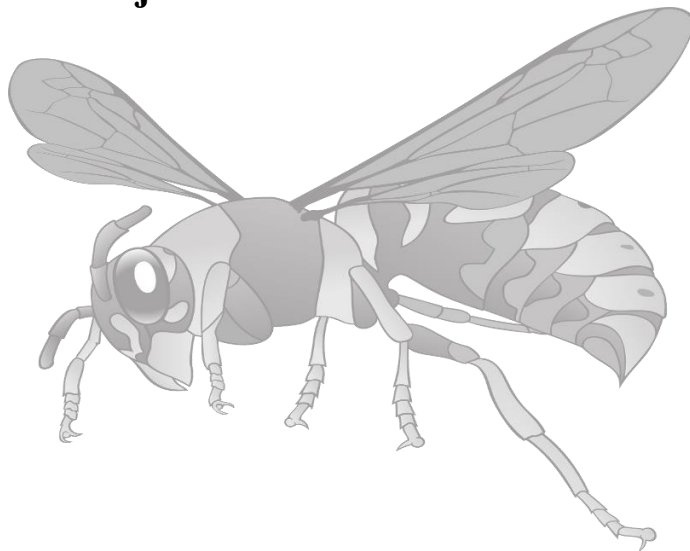
Citováno z Knínického včelařského zpravodaje č.1/2004

Zpracoval:

Josef Vala, předseda ZO ČSV Knínice, 21.1.2021

Pro nejmenší k omalování

Pronájem zahrady

Pronajmu k užívání zahradu v Šebetově, ½ p. č. 1428 ve výměře 505 m² /za Dufkovými/ **ihned**. Bližší podrobnosti mohu sdělit na tel. **568 888 337**- R. Čížek.

Domácí násilí

Nejvíce rozšířené, nejméně kontrolované, nejvíce podceňované.

Neustálé urážky a ponižování partnera, zanedbávání nebo přímo týrání nemohoucího rodiče či brutální bití dětí, znásilňování manželky - to vše a mnohem více lze zařadit mezi případy domácího násilí. Podlitiny od bití, vytrhané vlasy, psychický kolaps, závislost na alkoholu či drogách, zlomeniny, popáleniny, škrcení až k bezvědomí a konečně smrt - to vše mohou být jeho následky.

Jako neuvěřitelný paradox se může jevit konstatování německého kriminologa H. J. Schneidera, dle kterého je domácí násilí tou nejrozšířenější formou násilí na světě, avšak zároveň nejméně kontrolovanou a nejvíce podceňovanou. Tento vskutku smrtící koktejl činí z domácího násilí jeden z nejzávažnějších společenských problémů světa. Proč společenských? Odmítnutí domácího násilí jako privátního problému dané domácnosti zdůrazňuje potřebu zastavit násilí zásahem zvenčí a poskytnout pomoc ohrožené osobě. Pokud bychom aplikovali přísloví „co se doma uvaří, to se doma sní“, daleko větší počet obětí by tak zůstalo bez pomoci a skončilo tragicky.

Co všechno si vlastně můžeme představit pod slovy „domácí násilí“? Ukazuje se, že nejde jen o problém týraných žen, ale zasahuje i seniory, děti či hendikepované osoby. Stranou však nejsou ani muži coby oběti nebo osoby žijící v homosexuálních vztazích. Ačkoliv se projevuje mnoha způsoby, můžeme za společné znaky považovat zejména blízký vztah mezi osobou násilnou a ohroženou, který domácí násilí činí specifické. Právě z důvodu blízkosti, emocionální i ekonomické provázanosti často nechťejí osoby ohrožené páchané násilí přiznat. Dalším typickým znakem je postupný nárůst

násilí, a to jak z hlediska frekvence útoků, tak i jejich závažnosti. Násilí se tak může do vztahu vplížit takřka nepozorovaně, ale posléze ohrožovat i život, jak víme z celé řady příběhů, z nichž některé byly i medializovány. Zároveň je u případů domácího násilí možné rozeznat násilnou a ohroženou osobu, jejichž role se nestřídají. V opačném případě můžeme hovořit spíše o tzv. italské domácnosti, kde násilí pramení od obou aktérů, z nichž žádný nemá jasnou převahu. Posledním znakem je pak místo, kde k násilí dochází. Tím je zpravidla právě domácnost, tedy místo skryté pohledům okolí. Jde o místo považované většinou z nás za útočiště. Na osoby ohrožené domácím násilím však právě zde čeká nebezpečí.

Vzhledem k závažnosti domácího násilí bylo zpracováno množství výzkumů, ze kterých vyplývá, že nejde o problém ojedinělý či okrajový. Naopak – některé výzkumy uvádí, že každý pátý člověk se někdy v životě přímo setkal s domácím násilím, a to bez ohledu na jeho společenské postavení, náboženství či barvu pleti. Přitom ty nejzávažnější případy jsou často velmi dovedně a dlouhodobě maskovány samotnými oběťmi.

Díky propracované legislativě existují v České republice nástroje pomáhající ohroženým osobám situaci řešit. Jedná se nejen o poměrně známou možnost vykazání násilné osoby z domácnosti ale též předběžná soudní opatření, která pomáhají ohroženou osobu chránit. Krom toho existuje celá řada míst pomoci, jejichž posláním je vykřesat jiskru naděje pro ohrožené osoby a pomoci jim prakticky s nalezením východiska. Řešení domácího násilí přesto není snadné a ohrožená osoba často sbírá odvahu a síly ještě dlouho poté, co si uvědomí, že něco není v pořádku. Stejně jako u nemoci platí i zde, že čím později je problém řešen, tím komplikovanější je „lčba“. Právě proto lze doporučit již při prvním náznaku domácího násilí vyhledání odborné pomoci či konzultaci, jak situaci řešit. Klíčovou roli ve zprostředkování pomoci hraje okolí ohrožené osoby, které má šanci jako první zjistit, že něco není v pořádku. V takovém případě je velice důležitá podpora a nabídka odborné, kterou může poskytnout např. kterákoliv z 9 poboček Bílého kruhu bezpečí (viz www.bkb.cz, bezplatná nonstop linka **116 006**) nebo Intervenční centra sídlící v každém kraji (www.domaci-nasili.cz).

*Mgr. Vladimír Vedra
jednatel brněnské pobočky Bílého kruhu bezpečí*

Jak se projevuje nebezpečné pronásledování a co s ním dělat?

Zeptali jsme se za Vás právního poradce pro oběti kriminality Mgr. Vladimíra Vedry z organizace Bílý kruh bezpečí na téma stalkingu, tedy obtěžujícího sledování.

1. Udělaly oběti nebezpečného pronásledování (tzv. stalkingu) nějakou chybu, která způsobila chování stalkera? Vyprovokovaly nějak ten nevyžádaný zájem?

Obecně lze říci, že stalking není vyprovokované jednání a odpovědnost za něj nese pronásledovatel. Na druhou stranu máme zkušenost, že v řadě případů může oběť stalkingu přispět k této situaci zejména tím, že nezaujme jednoznačný postoj k pronásledování, tzn. nesdělí jednoznačně, že si nepřeje další kontakt, nebo dokonce sama pronásledovatele kontaktuje. Tím vzbuzuje další naději, že bude-li pronásledovatel dostatečně usilovný, dočká se odezvy na své pokusy o kontakt.

2. Uvědomuje si stalker, že se dopouští něčeho špatného? Dá se mu to nějak vysvětlit?

Odpověď na tuto otázku je odvislá od typu stalkera. Dle odborníků existují pronásledovatelé, u nichž je skutečně stalking důsledkem psychické poruchy, ale většina netrpí žádným diagnostikovatelným psychickým onemocněním. Může se jednat však o osoby, které chtějí tímto způsobem projevit svou moc nad životem oběti. Přibližně polovinu případů pak představují pachatelé domácího násilí, kde došlo k odloučení oběti, avšak pachatel svůj „boj“ odmítá vzdát a stále ztrpčuje své oběti život, ačkoliv spolu již nesdílí obydlí.

3. Co může udělat pronásledovaná oběť? Může se sama nějak aktivně bránit?

Základní doporučení je jednoznačně sdělit stalkerovi, že další kontakt je nevyžádaný. Lze doporučit tak učinit prokazatelným způsobem, což může mít vliv na případné následně dokazování v trestním řízení. Lze tak učinit např. dopisem doručeným do vlastních rukou nebo za přítomnosti další osoby, která bude vystupovat nejen jako svědek, ale též případně obránce, pokud by došlo k eskalaci násilí v rámci kontaktu. Prostředníkem může být ale také např. advokát. Tím dává oběť najevo, že je připravena využít i právní prostředky ochrany. Dle nebezpečnosti stalkera lze doporučit též sestavení bezpečnostního plánu, tedy opatření ke zvýšení bezpečí oběti. Příprava bezpečnostního plánu je velmi individuální a závisí na možnostech. Proto tento plán sestavujeme s každým klientem „na míru“.

4. Co prožívá oběť během pronásledování?

Pronásledování má vždy psychické následky, zejména v podobě prožívání strachu a stresu, které mohou vést časem i ke zdravotním potížím. Někteří pronásledovatelé si ze své činnosti udělají jediný životní cíl a pak se snaží dohnat oběť až na pokraj šílenství. Následky na straně oběti (ať již psychické, zdravotní či hmotné) jsou často vnímány pachatelem jako jeho vítězství, které je může motivovat k dalším snahám škodit.

5. Kdy už se vlastně stává stalking trestným činem?

Předpokladem naplnění skutkové podstaty trestného činu nebezpečného pronásledování ve smyslu § 365 trestního zákoníku je jednak opakovanost, resp. dlouhodobost jednání stalkera, tzn. nemůže jít o jednorázový čin. Doba vyžadovaná pro trestný čin však závisí od intenzity jednání stalkera, tzn. zda se jedná o kontaktování prostřednictvím nevyžádaných SMS, telefonování, e-maily nebo fyzické sledování, popř. ničení majetku. Obecně lze říci, že bude postačovat jednání v délce cca 2 měsíců. Důležité je pro posouzení trestnosti i chování oběti, jak jsme zmínili výše.